

Ks. STANISŁAW BAJKO TJ — Warszawa

SEKTY PROTESTANCKIE W POLSCE WSPÓŁCZESNEJ

Istnieje obecnie w Polsce ok. 30 grup wyznaniowych niekatolickich, wśród których większość stanowią drobne sekty protestanckie. Należą tu: baptyści, metodyści, adwentyści dnia siódmego, ewangeliczni chrześcijanie, wolni chrześcijanie, zielonoświątkowcy, chrześcijanie pierwotni, chrześcijanie stanowczy, ewangeliczny kościół Chrystusowy, gminy nowo-apostolskie, gminy Boże, mennonici, mormoni i jeszcze szereg grup lub odłamów mniejszych oraz najżywotniejsza sekta — badacze Pisma św. w czterech odmianach: badacze, wolni badacze, epifaniści i świadkowie Jehowy.

Większość tych grup szerzy gorliwie swoje wierzenia w otoczeniu katolickim. Niedostateczne uświadomienie religijne wierzących sprawia, że ta akcja nie pozostaje bez rezultatów. Najaktywniejsi choć zdelegalizowani (w r. 1950) świadkowie Jehowy kilkakrotnie zwiększyli w okresie powojennym stan liczebny swoich wyznawców w Polsce.

Sama kultura kapłańska, a także kultura współistnienia z odmiennymi wyznaniem oraz względy duszpasterskie zdają się postulować dokładniejsze zapoznanie się już w czasie studiów teologicznych z dzisiejszymi sektami — z ich genezą, historią, zasadami, metodami działania. Znajomość tradycyjnego protestantyzmu nie wystarczy, sekty idą dalej w negacjach i głoszą zupełnie specyficzne nowe idee, używają nowych argumentów. Są też same w sobie bardzo ciekawym i pouczającym zjawiskiem.

Sposób tego zaznajomienia się alumnów z sektami może być różny. Osobny cykl systematycznych wykładów jako *cursus peculiaris* „sektologii“ byłby formą idealną. Poprowadzenie seminarium naukowego z tego zakresu i podzielenie się następnie wynikami pracy z ogółem studentów teologii — także byłoby celowe. Przynajmniej zaś szersze potraktowanie sekt współczesnych w części nowożytnej historii Kościoła a od strony praktycznej w teologii pasterskiej i w homiletyce oraz bliższe uwzględnienie specyficznych błędów sekt dzisiejszych w zwyczajnych wykładach z dogmatyki i w egzegezie.

Źródeł dostarczą podstawowe prace specjalne o sektach nasze lub obce. W polskim języku najbardziej pomocne będą na-

stępujące 1. Ks. dr S. Grelewski, *Wyznania protestanckie i sekty religijne w Polsce współczesnej*, Lublin 1937; 2. H. Świątkowski, *Wyznania religijne w Polsce*, Warszawa 1937; 3. Dr S. Piekarski, *Encyklopedia wierzeń*, Warszawa 1938; 4. Ks. dr S. Ufniarski, *Międzynarodowe stowarzyszenie badaczy Pisma św.*, Kraków 1947.

Z obcych prac główne: 1. K. Algermissen, *Konfessionskunde*, Celle 1953⁷; 2. G. Welter, *Histoire des sectes chrétiennes des origines à nos jours*, Paris 1950; 3. M. B. Lavaud OP, *Sectes modernes et foi catholique*, Paris 1954; 4. M. Colinon, *Faux prophètes et sectes d'aujourd'hui*, Paris 1953; 5. H. Ch. Chéry OP, *L'offensive des sectes*, Paris 1954; 6. H. Verrier, *L'Église devant les Témoins de Jehovah*, Reims 1956; 7. W. J. Whalen, *Separated Brethren*, Milwaukee 1957; 8. H. H. Streup, *The Jehovah's Witnesses*, N. York 1957; 9. C. Crivelli SJ, *Piccolo dizionario delle sette protestanti*, Roma 1954. — Najlepszym źródłem do poznania sekt będą ich własne wydawnictwa oraz kontakty osobiste z ich światlejszymi wyznawcami.